

MEGÁLLAPODÁS A KERESKEDELEM TECHNIKAI AKADÁLYAIRÓL**A TAGOK**

tekintettel a többoldalú kereskedelmi tárgyalások uruguayi fordulójára;

azzal az óhajjal, hogy támogassák az 1994. évi GATT céljait;

elismerve, hogy a nemzetközi szabványok és megfelelőségértékelési rendszerek jelentősen hozzájárulhatnak ehhez a termelés hatékonyságának javítása és a nemzetközi kereskedelem megkönnyítése révén;

azzal az óhajjal, hogy ösztönözzék az ilyen nemzetközi szabványok és megfelelőségértékelési rendszerek kialakítását;

azzal az óhajjal, hogy biztosítsák, hogy a technikai szabályzatok és szabványok, beleértve a csomagolási, megjelölési és címkézési előírásokat, valamint a technikai szabályzatoknak és szabványoknak való megfelelés értékelésére vonatkozó eljárások ne támasszanak szükségtelen akadályokat a nemzetközi kereskedelemben;

elismerve, hogy egyetlen ország sem gátolható abban, hogy az általa szükségesnek tartott szinten intézkedéseket hozzon exportja minőségének biztosítása vagy az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség, a környezet védelme, vagy megtevésztő gyakorlat megakadályozása érdekében, feltéve, hogy ezeket az intézkedéseket nem alkalmazza oly módon, hogy azok az azonos feltételekkel rendelkező országok között önkényes vagy igazolhatatlan megkülönböztetés eszközét vagy a nemzetközi kereskedelem burkolt korlátozását képezzék, és egyébiránt összhangban vannak e Megállapodás rendelkezéseivel;

elismerve, hogy egyetlen ország sem gátolható abban, hogy alapvető nemzetbiztonsági érdekeinek védelméhez szükséges intézkedéseket tegyen;

elismerve, hogy a nemzetközi szabványosítás hozzájárulhat a fejlett országokból a fejlődő országokba irányuló technológiaátadáshoz;

elismerve, hogy a fejlődő országok különleges nehézségeket tapasztalhatnak a technikai szabályzatok és szabványok, valamint a technikai szabályzatoknak és szabványoknak való megfelelés értékelésére vonatkozó eljárások megalkotásában és alkalmazásában, és azzal az óhajjal, hogy segítséget nyújtsanak ilyen irányú törekvéseikhez,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODNAK MEG:**1. cikk****Általános rendelkezések**

1.1. A szabványosítás és a megfelelőségértékelési eljárások általános kifejezéseinek jelentése rendes körülmények között e Megállapodás tárgyának és céljának fényében és figyelembe véve azok szövegösszefüggését, megfelel az Egyesült Nemzetek rendszerének keretében, valamint a nemzetközi szabványalkotó szervezetek által elfogadott meghatározásoknak.

1.2. Azonban e Megállapodás alkalmazásában a kifejezéseknek az 1. mellékletben megadott értelmezése az érvényes.

1.3. E Megállapodás rendelkezései alá tartozik valamennyi termék, beleértve az ipari és mezőgazdasági termékeket is.

1.4. Azok a beszerzési előírások, amelyeket kormányzatok dolgoznak ki kormányzati termelési és fogyasztási szükségletei vonatkozásában, nem tartoznak e Megállapodás hatálya alá, hanem rájuk alkalmazási területüknek megfelelően a közbeszerzési megállapodás vonatkozik.

1.5. E Megállapodás rendelkezései nem alkalmazhatók az Egészségügyi és Növény-egészségügyi Megállapodás A. mellékletében meghatározott egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedésekre.

1.6. A technikai szabályzatokra, szabványokra és megfelelőségértékelési rendszerekre vonatkozó valamennyi utalást ezen Megállapodásban úgy kell értelmezni, hogy magukban foglalják azok bármely módosítását és azok szabályainak vagy termékkörének bármely kiegészítését, kivéve a jelentéktelen természetű módosításokat és kiegészítéseket.

TECHNIKAI SZABÁLYZATOK ÉS SZABVÁNYOK**2. cikk****A technikai szabályzatok és szabványok elkészítése, elfogadása és alkalmazása központi kormányzati szervek által**

Központi kormányzati szerveik vonatkozásában:

2.1. A tagok biztosítják, hogy a bármely tag területéről importált termékek a technikai szabályzatok vonatkozásában nem kevésbé kedvező elbánásban részesülnek mint az ugyanazon nemzeti, illetve bármely más országból származó hasonló termékek.

2.2. A tagok biztosítják, hogy a technikai szabályzatokat nem azzal a céllal vagy hatással készítik el, fogadják el, vagy alkalmazzák, hogy azok a nemzetközi kereskedelem szükségtelen akadályait képezzék. E célból a technikai szabályzatok nem korlátozhatják jobban a kereskedelmet annál, mint ami egy jogos cél eléréséhez szükséges, figyelembe véve azt a kockázatot, ami ezen cél el nem éréséből adódna. Ilyen jogos célok többek között: nemzetbiztonsági követelmények; megtevesztő gyakorlat elkerülése; emberi egészség vagy biztonság, állati vagy növényi élet vagy egészség, illetve a környezet védelme. Ilyen kockázatok felmérésekor a mérlegelés idevágó elemei, többek között: az elérhető tudományos és technikai információk, kapcsolódó feldolgozási technológiák vagy a termékek szándékolt végfelhasználása.

2.3. A technikai szabályzatokat nem lehet fenntartani, ha az alkalmazásukra okot adó körülmények vagy célok megszűntek, vagy a megváltozott körülmények, illetve célok a kereskedelmet kevésbé korlátozó módon is kezelhetők, illetve elérhetők.

2.4. Olyan esetben, amikor technikai szabályzatokra van szükség és vonatkozó nemzetközi szabványok léteznek, vagy kidolgozásuk befejezése küszöbön áll, a tagok ezeket vagy ezek megfelelő részeit alkalmazzák technikai szabályzataik alapjaként, kivéve, ha az ilyen nemzetközi szabványok vagy azok idevágó részei hatástalanok, illetve nem megfelelőek a jogos célok elérésére, például alapvető éghajlati vagy földrajzi tényezők, illetve alapvető technológiai problémák miatt.

2.5. Az a tag, amelyik olyan technikai szabályzatot készít el, fogad el, vagy alkalmaz, amelynek jelentős hatása lehet más tagok kereskedelmére, bármely másik tag kérésére kifejti ezen technikai szabályzat indokoltságát a 2-4. pontok rendelkezései által megadott szempontok szerint. Ha egy technikai szabályzatot a 2. pontban kifejezetten megnevezett jogos célból készítenek el, fogadnak el, vagy alkalmaznak és az megfelel a vonatkozó nemzetközi szabványoknak, megdönthetően vélelmezni kell, hogy a szabályzat nem képezi a nemzetközi kereskedelem szükségtelen akadályát.

2.6. A technikai szabályzatok minél szélesebb alapon történő összehangolása érdekében a tagok erőforrásaik adta lehetőségeiken belül teljes mértékben részt vesznek olyan termékek nemzetközi szabványainak a megfelelő nemzetközi szabványalkotó szervezetek által történő elkészítésében, amely termékekre technikai szabályzatokat fogadtak el, vagy készülnek elfogadni.

2.7. A tagok méltányos megfontolás tárgyává teszik azt a lehetőséget, hogy más tag technikai szabályzatait egyenértékűnek fogadják el, mégha ezen szabályzatok különböznek is az övéiktől, feltéve, hogy meggyőződtek arról, hogy ezen szabályzatok kielégítően teljesítik saját szabályzataik céljait.

2.8. Ahol az helyénvaló, a tagok a termékkel szemben támasztott követelményekre épülő technikai szabályzatokat inkább funkcionálisan, mintsem konstrukciós vagy leíró jellemzői alapján határozzák meg.

2.9. Ha nem létezik megfelelő nemzetközi szabvány, vagy ha egy javasolt technikai szabályzat műszaki tartalma nincs összhangban a vonatkozó nemzetközi szabványok műszaki tartalmával, és ha a technikai szabályzatnak jelentős hatása lehet más tagok kereskedelmére, akkor a tagok:

2.9.1. megfelelően korai szakaszban oly módon, hogy arról más tagok érdekelt felei tudomást szerezhessenek, közleményt tesznek közzé, hogy egy adott technikai szabályzat bevezetését javasolják;

2.9.2. a Titkárságon keresztül bejelentik a többi tagnak a javasolt technikai szabályzat által érintett termékeket, röviden utalva annak céljára és indokára. Az ilyen bejelentéseket egy megfelelően korai szakaszban kell megtenni, amikor a szabályzat még módosítható, és az észrevételek figyelembe vehetők;

2.9.3. kérésre a többi tag rendelkezésére bocsátják a javasolt technikai szabályzat részleteit vagy példányait, és amikor csak lehetséges, azonosítják azokban azokat a részeket, amelyek tartalmilag eltérnek a vonatkozó nemzetközi szabványoktól;

2.9.4. megkülönböztetésmentesen ésszerű időt biztosítanak más tagoknak ahhoz, hogy azok írásban észrevételeket tessenek, kérésre megvitatják ezeket az észrevételeket és az írásos észrevételeket, és megvitatásuk eredményeit figyelembe veszik.

2.10. A 9. pont bevezető rendelkezéseinek figyelembevétele mellett olyan esetekben, amikor a biztonsággal, egészséggel, környezetvédelemmel vagy nemzetbiztonsággal összefüggésben sürgős problémák merülnek fel, vagy ilyenek felmerülése fenyeget valamely tagnál, ez a tag a 9. pontban felsorolt lépések közül elhagyhatja azokat, amelyeket elhagyni szükségesnek ítél, feltéve, hogy a technikai szabályzat elfogadásakor ez a tag:

2.10.1. a Titkárságon keresztül azonnal bejelentést tesz a többi tagnak az adott technikai szabályzatról és az érintett termékekről, röviden utalva a technikai szabályzat céljára és indokára, a sürgős problémák jellegét is beleértve;

2.10.2. kérésre a többi tag rendelkezésére bocsátja a technikai szabályzat példányait;

2.10.3. megkülönböztetésmentesen lehetőséget ad a többi tagnak arra, hogy írásban észrevételeket tessenek, kérésre

megvitatja ezeket az észrevételeket, és ezen írásos észrevételeket és megvitatásuk eredményeit figyelembe veszi.

4. cikk

Szabványok elkészítése, elfogadása és alkalmazása

2.11. A tagok biztosítják valamennyi elfogadott technikai szabályzat azonnali közzétételét vagy más módon való rendelkezésre bocsátását oly módon, hogy a többi tag érdekelt felei megismerhessék azokat.

2.12. Kivéve a 10. pontban megjelölt sürgős körülményeket, a tagok ésszerű időt hagynak a technikai szabályzat közzététele és hatálybalépése között abból a célból, hogy az exportáló ország tagok és különösen a fejlődő ország tagok termelőinek idejük legyen ahhoz, hogy termékeiket vagy gyártási módszereiket az importőr tag követelményeire igazítsák.

3. cikk

Technikai szabályzatok helyhatósági és nem állami szervek által történő elkészítése, elfogadása és alkalmazása

A területükön működő helyhatósági és nem állami szervek vonatkozásában:

3.1. A tagok megteszik a tőlük telhető összes ésszerű intézkedést annak biztosítására, hogy ezen szervek eleget tegyenek a 2. cikk rendelkezéseinek, a 2. cikk 9.2. és 10.1. alpontjaiban foglalt bejelentési kötelezettség kivételével.

3.2. A tagok biztosítják, hogy a közvetlenül a központi kormányzat alatti szinten működő helyhatóságok technikai szabályzatairól a 2. cikk 9.2. és 10.1. alpontjaiban foglalt rendelkezéseknek megfelelően bejelentést tesznek, azzal a megjegyzéssel, hogy ilyen bejelentést nem kell tenniük olyan technikai szabályzatokról, amelyek technikai tartalma lényegét tekintve megegyezik az érintett tag központi kormánysszervei által korábban már bejelentett technikai szabályzatokéval.

3.3. A tagok kérhetik, hogy a kapcsolattartás más tagokkal, beleértve a 2. cikk 9. és 10. pontjaiban foglalt bejelentéseket, információnyújtást, észrevételeket, megbeszéléseket, a központi kormányzaton keresztül történjék.

3.4. A tagok nem tesznek olyan intézkedéseket, melyek arra kötelezik vagy ösztönzik a területükön működő helyhatósági vagy nem állami szerveket, hogy a 2. cikk rendelkezéseivel össze nem egyeztethető módon cselekedjenek.

3.5. Ezen Megállapodás szerint a tagok teljes mértékben felelősek a 2. cikk összes rendelkezésének betartásáért. A tagok határozott intézkedéseket és mechanizmusokat dolgoznak ki és alkalmaznak elősegítésére, hogy a 2. cikk rendelkezéseit ne csak a központi kormánysszervek tartsák be.

4.1. A tagok biztosítják, hogy a központi kormányzati szabványalkotó szervezeteik elfogadják és eleget tegyenek az e Megállapodás 3. mellékletében foglalt, a szabványok elkészítésére, elfogadására és alkalmazására vonatkozó helyes gyakorlat kódexének (e Megállapodásban a továbbiakban: helyes gyakorlat kódexe). Olyan rendelkezésekre álló ésszerű intézkedéseket hoznak, hogy biztosíthassák, hogy a területükön működő helyhatósági és nem állami szabványalkotó szervezetek, valamint azon regionális szabványalkotó szervezetek, amelyeknek ők maguk, illetve a területükön működő egy vagy több ilyen szabványalkotó szervezet tagja, elfogadják és eleget tegyenek a helyes gyakorlat kódexének. Ezenkívül a tagok nem tesznek olyan intézkedést, mellyel közvetve vagy közvetlenül arra kötelezik vagy ösztönzik ezen szabványalkotó szervezeteket, hogy a helyes gyakorlat kódexével össze nem egyeztethető módon cselekedjenek. A tagok kötelezettségei a helyes gyakorlat kódexében foglalt rendelkezéseknek a szabványalkotó szervezetek által történő betartását illetően attól függetlenül is érvényben vannak, hogy a szabványalkotó szervezet elfogadta-e a helyes gyakorlat kódexét vagy sem.

4.2. Azokat a szabványalkotó szervezeteket, amelyek elfogadták és eleget tesznek a helyes gyakorlat kódexének, a tagok e Megállapodás alapelveivel összhangban állóknak ismerik el.

A TECHNIKAI SZABÁLYZATOKNAK ÉS SZABVÁNYOKNAK VALÓ MEGFELELÉS

5. cikk

Központi kormánysszervek által végzett megfelelőségértékelési eljárások

5.1. A tagok biztosítják, hogy olyan esetekben, amikor kifejezett bizonyosság szükséges arról, hogy a termékek megfelelnek a technikai szabályzatoknak vagy szabványoknak, a központi kormánysszervek az alábbi rendelkezéseket alkalmazzák a más tagok területéről származó termékekre:

5.1.1. a megfelelőségértékelési eljárásokat úgy készítik el, fogadják el és alkalmazzák, hogy más tagországok területéről származó hasonló termékek szállítóinak olyan feltételek mellett biztosítanak hozzáférést, amelyek nem kevésbé kedvezőek, mint amelyeket a hazai vagy bármely más országból származó hasonló termék szállítóinak hasonló helyzetben megadnak; a hozzáférés maga után vonja a szállítók jogát az eljárási szabályok szerint történő megfelelésértékelésre, beleértve, ha ezen eljárás erről rendelkezik, annak lehetőségét, hogy a megfelelésértékelést szolgáló vizsgálat telephelyükön történjen és arra, hogy a rendszer tanúsítási jelét megkapják;

- 5.1.2. a megfelelőségértékelési eljárások nem készíthetők el, fogadhatók el és alkalmazhatók azzal a céllal vagy hatással, hogy a nemzetközi kereskedelem szükségtelen akadályait képezzék. Ez többek között azt jelenti, hogy a megfelelőségértékelési eljárások nem lehetnek szigorúbbak, illetve nem alkalmazhatók szigorúbban, mint ami ahhoz szükséges, hogy az importáló tag megfelelően biztos lehessen abban, hogy a termékek megfelelnek az alkalmazandó technikai szabályzatoknak és szabványoknak, figyelembe véve azt a kockázatot, amit a meg nem felelés okozna.
- 5.2. Az 1. pont rendelkezéseinek végrehajtásakor a tagok biztosítják, hogy:
- 5.2.1. a megfelelőségértékelési eljárásokat a lehető leggyorsabban folytatják le és fejezik be, és nem kedvezőtlenebb rend szerint a más tagok területéről származó termékeknél, mint a hasonló hazai termékek esetében;
- 5.2.2. nyilvánosságra hozzák minden egyes megfelelőségértékelési eljárás során alkalmazott szokásos feldolgozási időtartamot, vagy az előrelátható feldolgozási időtartamot kérésre közlik az érintettel; ha az illetékes szerv kérelmet kap, haladéktalanul megvizsgálja a dokumentáció teljességét és pontosan és teljeskörűen tájékoztatja a kérelmezőt az összes hiányságról; az illetékes szerv, mihamihamiga lehetséges, pontosan és teljeskörűen értesíti a kérelmezőt a vizsgálat eredményéről, hogy ha szükségessé válik, korrigáló intézkedést lehessen tenni; még akkor is, ha a kérelem hiányos, az illetékes szerv, amíg megvalósítható, folytatja a megfelelőségértékelését, ha a kérelmező így igényli; és kérés esetén a kérelmező tájékoztatást kap az eljárás előrehaladtáról, az esetleges késedelem megindoklásával;
- 5.2.3. az információ-szolgáltatási kötelezettség arra a szükséges mértékre korlátozódik, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy értékeljék a megfelelést és illetékeket szabjanak ki;
- 5.2.4. a megfelelőségértékelési eljárásokkal kapcsolatban megszerzett, a más tagok területéről származó termékekkel összefüggő bizalmas információt ugyanúgy tiszteltetben tartják, mint a hazai termékek esetében, és olyan módon, hogy a jogos kereskedelmi érdekeket védjék;
- 5.2.5. bármilyen illeték, amelyet más tagok területéről származó termékek megfelelőségének értékelése során vetnek ki, méltányos a nemzeti vagy bármelyik más országból származó hasonló termékek megfelelésének értékelése során kivetendő illetékhez képest, figyelembe véve a kommunikációs, szállítási és egyéb költségeket, melyek a kérelmező telephelyének és a vizsgálatot végző szerv földrajzi elhelyezkedésének különbözőségéből adódnak;
- 5.2.6. a megfelelőségértékelési eljárásnál alkalmazott berendezések elhelyezése és a vizsgálati minták kiválasztása nem történik úgy, hogy szükségtelen nehézséget okozzon a kérelmezőknek vagy ügynökeiknek;
- 5.2.7. ha egy termék részletes leírása az alkalmazandó technikai szabályzatoknak vagy szabványoknak való megfelelés megállapítását követően megváltozik, a módosított termékre vonatkozó megfelelőségértékelési eljárás arra a szükséges mértékre korlátozódik, amellyel megállapítható, hogy létezik-e megfelelő bizonyosság arra, hogy a termék megfelel a vonatkozó technikai szabályzatoknak vagy szabványoknak;
- 5.2.8. érvényben van egy olyan eljárás, amely a megfelelőségértékelési eljárások működésével kapcsolatban felmerülő panaszokat vizsgálja felül és korrekciós intézkedéseket tesz lehetővé, ha a panasz igazolódik.
- 5.3. Az 1. és 2. pontokban foglaltak nem gátolják a tagokat abban, hogy területükön ésszerű szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket hajtsanak végre.
- 5.4. Azokban az esetekben, amikor kifejezett bizonyosság szükséges arra nézve, hogy a termékek megfelelnek a technikai szabályzatoknak vagy szabványoknak és vonatkozó, a nemzetközi szabványalkotó szervezetek által kiadott útmutatók vagy ajánlások állnak rendelkezésre, vagy azok kidolgozásának befejezése küszöbön áll, a tagok biztosítják, hogy központi kormányzati szerveik ezeket vagy ezek vonatkozó részeit használják mint a megfelelőségértékelési eljárás alapját, kivéve - ez esetben, kérésre megfelelő magyarázatot adva -, ha ezen útmutatók vagy ajánlások vagy ezek vonatkozó részei nem megfelelőek az érintett tagok esetében, többek között a következő okok miatt: nemzetbiztonsági követelmények, megtevesztő gyakorlat elkerülése, emberi egészség vagy biztonság, állati vagy növényi élet vagy egészség, vagy a környezet védelme, alapvető éghajlati vagy más földrajzi tényezők, alapvető technológiai vagy infrastrukturális problémák.
- 5.5. A megfelelőségértékelési eljárások minél szélesebb alapon történő összehangolása érdekében, a tagok erőforrásaik adta lehetőségeiken belül teljes mértékben részt vesznek a megfelelőségértékelési eljárásokra vonatkozó útmutatóknak és ajánlásoknak a megfelelő nemzetközi szabványalkotó szervezetek által történő kidolgozásában.
- 5.6. Ha nem létezik nemzetközi szabványalkotó szervezetek által kiadott vonatkozó útmutató vagy ajánlás, vagy ha egy javasolt, megfelelőségértékelési eljárás technikai tartalma nincs összhangban a nemzetközi szabványalkotó szervezetek által kiadott vonatkozó útmutatókkal és ajánlásokkal, és ha ezen megfelelőségértékelési eljárásnak jelentős hatása lehet más tagok kereskedelmére, akkor a tagok:

- 5.6.1. megfelelően korai szakaszban oly módon, hogy arról más tagok érdekelt felei tudomást szerezhessenek, közleményt tesznek közzé arról, hogy egy adott, megfelelőség értékelésre vonatkozó eljárást javasolnak bevezetni;
- 5.6.2. a Titkárságon keresztül bejelentik a többi tagnak a javasolt megfelelőségértékelési eljárás által érintett termékeket, röviden utalva a megfelelőségértékelésre vonatkozó eljárás céljára és indokára. Az ilyen bejelentéseket megfelelően korai időpontban kell megtenni, amikor a megfelelőségértékelési eljárás módosítható és a vonatkozó észrevételek figyelembe vehetők;
- 5.6.3. kérésre a többi tag rendelkezésére bocsátják a javasolt eljárás részleteit vagy példányait és amikor csak lehetséges, azonosítják azokban azokat a részeket, amelyek tartalmilag eltérnek a nemzetközi szabványalkotó szervezetek által kiadott vonatkozó útmutatóktól vagy ajánlásoktól;
- 5.6.4. megkülönböztetésmentesen, ésszerű időt biztosítanak más tagoknak arra, hogy azok írásban észrevételeket tessenek, kérésre ezen észrevételeket megvitatják, és az írásos észrevételeket és megvitatásuk eredményeit figyelembe veszik.
- 5.7. A 6. pont bevezető rendelkezéseinek figyelembevétele mellett olyan esetekben, amikor a biztonsággal, az egészséggel, a környezetvédelemmel vagy a nemzetbiztonsággal összefüggésben sürgős problémák merülnek fel, vagy ilyenek felmerülése fenyeget valamely tagnál, ez a tag a 6. pontban felsorolt lépések közül elhagyhatja azokat, amelyeket elhagyni szükségesnek ítél, feltéve, hogy az eljárás elfogadásakor ez a tag:
- 5.7.1. a Titkárságon keresztül azonnal bejelentést tesz a többi tagnak az adott eljárásról és az érintett termékekről, röviden utalva az eljárás céljára és indokára, a sürgős probléma jellegét is beleértve;
- 5.7.2. kérésre a többi tag rendelkezésére bocsátja az eljárás szabályainak példányait;
- 5.7.3. megkülönböztetésmentesen lehetőséget ad a többi tagnak arra, hogy írásban észrevételeket tessenek, kérésre megvitatja ezeket az írásos észrevételeket, és ezen írásos észrevételeket, valamint megvitatásuk eredményeit figyelembe veszi.
- 5.8. A tagok biztosítják valamennyi elfogadott megfelelőségértékelési eljárás azonnali közzétételét, vagy más módon való rendelkezésre bocsátását oly módon, hogy a többi tag érdekelt felei megismerhessék azokat.
- 5.9. A 7. pontban megjelölt sürgős körülményeket kivéve, a tagok ésszerű időt hagynak a megfelelőségértékelési eljárás követelményeinek közzététele és hatálybalépése között, hogy az

exportőr tagok, és különösen a fejlődő ország tagok termelőinek idejük legyen ahhoz, hogy termékeiket vagy gyártási módszereiket az importőr tag követelményeihez igazítsák.

6. cikk

A megfelelőség értékelésnek központi kormánysszervek által történő elismerése

Központi kormánysszervek vonatkozásában:

6.1. A 3. és 4. pontok rendelkezéseinek sérelme nélkül, a tagok, amikor csak lehetséges, biztosítják, hogy más tagok megfelelőségértékelési eljárásainak eredményeit elfogadják, mégha azon eljárások különböznek is sajátjaiktól, feltéve, hogy meggyőződtek arról, hogy ezen eljárások saját eljárásaikkal egyenértékű biztosítékot kínálnak az alkalmazandó technikai szabályzatoknak és szabványoknak történő megfelelésre. Elismerik, hogy előzetes konzultációk lehetnek szükségesek annak érdekében, hogy kölcsönösen kielégítő egyetértésre jussanak, különösen:

6.1.1. az exportőr tag illetékes, megfelelőségértékelést végző szervezeteinek megfelelő és tartós technikai alkalmasságával kapcsolatban, hogy a megfelelőségértékelési eljárásaik eredményeinek folyamatos megbízhatóságával kapcsolatos bizonyosság fennállhasson. Ebben a vonatkozásban a nemzetközi szabványalkotó szervezetek által kiadott vonatkozó útmutatók és ajánlások igazolt betartását, például akkreditáció útján, a technikai alkalmasság meglétének jeleként kell figyelembe venni;

6.1.2. a megfelelőségértékelési eredmények elfogadásának az exportőr tag részéről kijelölt megfelelőségértékelést végző szervezet által kibocsátottakra való korlátozásával kapcsolatban.

6.2. A tagok biztosítják, hogy a megfelelőségértékelési eljárásaik a lehetséges mértékig lehetővé teszik az 1. pontban foglalt rendelkezések végrehajtását.

6.3. A tagok arra ösztönzik egymást, hogy más tagok kérésére álljanak készen tárgyalások folytatására egymás megfelelőségértékelési eljárásainak eredményeit kölcsönösen elismerő megállapodások megkötésére. A tagok megkívánhatják, hogy ezen megállapodások feleljenek meg az 1. pontban előírt ismérveknek, és az érintett termékek kereskedelmét elősegítő lehetőségeikre vonatkozóan kölcsönös meglegedettségre szolgáljanak.

6.4. A tagok arra ösztönzik egymást, hogy más tagok területén működő megfelelőségértékelést végző szervezeteknek lehetővé tegyék a részvételt saját megfelelőségértékelési eljárásaikban, nem kevésbé kedvező feltételek mellett, mint amiket saját területükön vagy bármely más ország területén működő megfelelőségértékelést végző szervezeteknek biztosítanak.

7. cikk

Helyhatósági szervek által végzett megfelelőségértékelési eljárások

A területükön működő helyhatósági szervek vonatkozásában:

7.1. A tagok megteszik a tőlük telhető összes ésszerű intézkedést annak biztosítására, hogy ezen szervek eleget tegyenek az 5. és 6. cikk rendelkezéseinek, az 5. cikk 6.2. és 7.1. alpontjaiban foglalt bejelentési kötelezettség kivételével.

7.2. A tagok biztosítják, hogy a közvetlenül a központi kormányzat alatti szinten működő helyhatóságok megfelelőségértékelési eljárásairól az 5. cikk 6.2. és 7.1. alpontjaiban foglalt rendelkezéseknek megfelelően bejelentést tesznek, megjegyezve azonban, hogy ilyen bejelentést nem kell tenniük olyan megfelelőségértékelési eljárások esetén, amelyek technikai tartalma lényegét tekintve megegyezik az érintett tag központi kormánysszerve által korábban már bejelentett megfelelőségértékelési eljárásokéval.

7.3. A tagok kérhetik, hogy a kapcsolattartás más tagokkal, beleértve az 5. cikk 6. és 7. pontjaiban foglalt bejelentéseket, információnyújtást, észrevételeket, megbeszéléseket, a központi kormányzaton keresztül történjen.

7.4. A tagok nem tesznek olyan intézkedéseket, melyek arra kötelezik vagy ösztönzik a területükön működő helyhatósági vagy nem állami szerveket, hogy az 5. és 6. cikk rendelkezéseivel össze nem egyeztethető módon cselekedjenek.

7.5. Ezen Megállapodás szerint a tagok teljes mértékben felelősek az 5. és 6. cikk összes rendelkezéseinek betartásáért. A tagok határozott intézkedéseket és mechanizmusokat dolgoznak ki és alkalmaznak annak elősegítésére, hogy az 5. és 6. cikk rendelkezéseit ne csak a központi kormányzati szervek tartsák be.

8. cikk

Nem állami szervek által végzett megfelelőségértékelési eljárások

8.1. A tagok megteszik a tőlük telhető összes ésszerű intézkedést annak biztosítására, hogy a területükön működő nem állami szervek, amelyek megfelelőségértékelési eljárásokat végeznek, eleget tegyenek az 5. és 6. cikkben foglalt rendelkezéseknek, kivéve a javasolt megfelelőségértékelési eljárásokra vonatkozó bejelentési kötelezettséget. Ezen kívül a tagok nem tesznek olyan intézkedéseket, amelyek közvetlen vagy közvetett módon azzal a hatással járnak, hogy arra kötelezik vagy ösztönzik ezen szerveket, hogy az 5. és 6. cikkben foglalt rendelkezésekkel össze nem egyeztethető módon cselekedjenek.

8.2. A tagok biztosítják, hogy központi kormányzati szerveik csak akkor támaszkodnak a nem állami szervek által végzett megfelelőségértékelési eljárásokra, ha ezen utóbbi szervek eleget

tesznek az 5. és 6. cikkben foglalt rendelkezéseknek, a tervezett megfelelés értékelési eljárásokra vonatkozó bejelentési kötelezettség kivételével.

9. cikk

Nemzetközi és regionális rendszerek

9.1. Amikor a technikai szabályzatnak vagy szabványnak történő megfelelésről kifejezett bizonyosság szükséges, a tagok, amennyire ez a gyakorlatban lehetséges, nemzetközi megfelelőségértékelési rendszereket dolgoznak ki és fogadnak el, valamint azok tagjává válnak vagy azokban részt vesznek.

9.2. A tagok megteszik a tőlük telhető összes ésszerű intézkedést annak biztosítására, hogy azok a nemzetközi és regionális megfelelőségértékelési rendszerek, melyeknek a területükön működő illetékes szervezetek tagjai, vagy résztvevői, eleget tegyenek az 5. és 6. cikk rendelkezéseinek. Ezen kívül a tagok nem hozhatnak olyan intézkedéseket, amelyek közvetlen vagy közvetett módon azzal a hatással járnak, hogy arra kötelezik vagy ösztönzik az ilyen rendszereket, hogy az 5. és 6. cikkben foglalt bármely rendelkezéssel össze nem egyeztethető módon cselekedjenek.

9.3. A tagok biztosítják, hogy központi kormányzati szerveik csak olyan mértékben támaszkodnak a nemzetközi vagy regionális megfelelőségértékelési rendszerekre, mint amilyen mértékben ezek a rendszerek eleget tesznek az 5. és 6. cikkben foglalt rendelkezéseknek.

TÁJÉKOZTATÁS ÉS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

10. cikk

Tájékoztatás a technikai szabályzatokról és szabványokról, valamint a megfelelőségértékelési eljárásokról

10.1. Minden tag biztosítja olyan tájékoztatási pont létesítését, amely választ tud adni a többi tag, illetve ezen tagok érdekelt feléinek minden ésszerű érdeklődésére, valamint rendelkezésre tudja bocsátani az alábbiakra vonatkozó dokumentációt:

10.1.1. a területén lévő, a központi kormányzati vagy helyhatósági szervek, a technikai szabályzat érvényesítésére törvényesen feljogosított nem állami szervek, vagy az olyan regionális szabványalkotó szervezetek - amelyeknek ezen szervek tagjai vagy résztvevői - által elfogadott vagy javasolt bármely technikai szabályzat;

10.1.2. a területén levő, központi kormányzati vagy helyhatósági szervek, vagy az olyan regionális szabványalkotó szervezetek - amelyeknek ezen szervek tagjai vagy résztvevői - által elfogadott vagy javasolt bármely szabvány;

10.1.3. bármilyen fennálló vagy javasolt megfelelőségértékelési rendszer, amelyet saját területén központi kormányzati vagy helyhatósági szervek, vagy technikai szabályzat

érvényesítésére törvényesen feljogosított nem állami szervezetek, vagy olyan regionális szervezetek - amelyeknek ezen szervezetek tagjai vagy résztvevői - alkalmaznak;

információkat kell tudni adniuk ezen rendszerek és megállapodások rendelkezéseiről.

10.1.4. a tag, vagy a területén működő központi kormányzati vagy helyhatósági szervezetek nemzetközi és regionális szabványalkotó szervezetekben és megfelelőségértékelési rendszerekben, valamint az e Megállapodás hatálya alá tartozó bilaterális és multilaterális megállapodásokban való tagsága és részvétele; ésszerű információkat kell tudni adniuk ezen rendszerek és megállapodások rendelkezéseiről;

10.1.5. a Megállapodás alapján kiadott közlemények megjelenési helye, vagy tájékoztatás arról, hogy ilyen információt hol lehet beszerezni; és

10.1.6. a 10. cikk 3. pontjában említett tájékoztatási pontok helye.

10.2. Ha azonban törvényi vagy adminisztratív okok miatt egy tag egynél több tájékoztatási pontot hoz létre, az a tag teljes körű és félreérthetetlen információval szolgál a többi tag számára ezen tájékoztatási pontok mindegyikének felelősségi köréről. Ezen kívül ezen tag biztosítja, hogy a nem megfelelő tájékoztatási pontoknak címzett információkérését haladéktalanul továbbítják a megfelelő tájékoztatási pontba.

10.3. Minden tag megteszi a tőle telhető összes ésszerű intézkedést annak biztosítására, hogy egy vagy több tájékoztatási pontot hozzon létre, melyek választ tudnak adni minden, a többi tag vagy ezen tagok érdekelt felei részéről nyilvánított ésszerű érdeklődésre, valamint rendelkezésre tudják bocsátani a vonatkozó dokumentumokat, vagy információt tudnak adni arról, hogy az alábbiakat hol lehet beszerezni:

10.3.1. bármilyen szabvány, melyet a területén működő nem állami szabványalkotó szervezetek vagy olyan regionális szabványalkotó szervezetek, melyeknek ezen szervezetek tagjai vagy résztvevői, elfogadtak vagy javasoltak; és

10.3.2. bármilyen megfelelőségértékelési eljárás vagy tervezett megfelelőségértékelési eljárás, melyet a területén működő nem állami szervezetek vagy regionális szervezetek, melyeknek ezen szervezetek tagjai vagy résztvevői, működtetnek;

10.3.3. a területén működő illetékes nem állami szervezetek nemzetközi és regionális szabványalkotó szervezetekben és megfelelőségértékelési rendszerekben, valamint az e Megállapodás hatálya alá tartozó bilaterális és multilaterális megállapodásokban való tagsága és részvétele; ésszerű

10.4. A tagok megteszik a tőlük telhető összes ésszerű intézkedést annak biztosítására, hogy amikor a többi tag vagy azok érdekelt felei okmányokból példányokat kérnek ezen Megállapodás rendelkezéseinek megfelelően, ezeket a példányokat olyan méltányos áron adják el nekik (ha árat számítanak fel), ami a tényleges kézbesítési költséget leszámítva azonos azon árral, amin az illető vagy bármely más tag belföldi személye kapja azokat ⁽¹⁾.

10.5. A fejlett ország tagok más tagok kérésére angol, francia vagy spanyol fordításban rendelkezésre bocsátják a bejelentési kötelezettség alá tartozó okmányokat vagy terjedelmes okmányok esetében azok összefoglalóit.

10.6. Amikor a Titkárság e Megállapodás rendelkezéseinek megfelelően bejelentést kap, annak szövegét minden tagnak és érdekelt nemzetközi szabványalkotó szervezetnek és megfelelőségértékelést végző szervezetnek megküldi, és felhívja a fejlődő ország tagok figyelmét azokra a bejelentésekre, amelyek a számukra különös érdeket képviselő termékekre vonatkoznak.

10.7. Ha egy tag olyan megállapodást kötött egy vagy több más országgal a technikai szabályzatokra, szabványokra vagy megfelelőségértékelési rendszerekre vonatkozóan, amely jelentős hatást gyakorolhat a kereskedelemre, az ezen megállapodásban részt vevő legalább egyik tag bejelentést küld a Titkárságon keresztül a többi tag részére a megállapodás által érintett termékekről, valamint mellékeli a megállapodás rövid leírását. A tagok ösztönzik az érintett tagokat, hogy kérésre a többi taggal konzultációkat kezdjenek abból a célból, hogy hasonló megállapodást kössenek, vagy megszervezzék az ilyen megállapodásokban való részvételüket.

10.8. E Megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az megkívánja:

10.8.1. a tag nyelvétől eltérő nyelven szövegek közzétételét;

10.8.2. a tag nyelvétől eltérő nyelven részletek közlését vagy tervezetszövegek biztosítását, kivéve az 5. pontban foglaltakat; vagy

10.8.3. hogy a tagok bármely olyan információt nyújtsanak, amelynek nyilvánosságra hozatala szerintük ellentétes alapvető biztonsági érdekeikkel.

⁽¹⁾ Belföldi személy alatt itt a WTO elkülönült vámterülettel rendelkező tagjainak esetében olyan természetes vagy jogi személyt kell érteni, aki vagy amely állandó lakóhellyel vagy tényleges és működő ipari vagy kereskedelmi telephellyel rendelkezik e vámterületen belül.

10.9. A Titkárság részére eljuttatott bejelentések angol, francia vagy spanyol nyelven készülnek.

10.10. A tagok kijelölnek egyetlen központi kormányzati hatóságot, mely felelős az e Megállapodás bejelentési eljárásaira vonatkozó rendelkezések nemzeti szinten történő teljesítéséért, kivéve a 3. mellékletben foglaltakat.

10.11. Ha azonban törvényi vagy adminisztratív okok miatt a bejelentési eljárásokra vonatkozó felelősség megoszlik két vagy több központi kormányzati hatóság között, az érintett tag teljes körű és félreérthetetlen információt szolgáltat a többi tag számára az egyes hatóságok felelősségi köréről.

11. cikk

Más tagoknak nyújtott technikai segítség

11.1. A tagok kérésre tanácsot adnak más tagoknak, különösen a fejlődő ország tagoknak a technikai szabályzatok elkészítése vonatkozásában.

11.2. A tagok kérésre tanácsot adnak más tagoknak, különösen a fejlődő ország tagoknak és technikai segítséget nyújtanak nekik kölcsönös megállapodás szerinti feltételek alapján a nemzeti szabványalkotó szervezetek létrehozásához és a nemzetközi szabványalkotó szervezetekben való részvételhez, valamint arra ösztönzik saját nemzeti szabványalkotó szervezeteiket, hogy hasonlóképpen járjanak el.

11.3. A tagok, kérésre, megteszik a tőlük telhető összes ésszerű intézkedést annak érdekében, hogy a területükön működő szabályozó szervek tanácsot adjanak más tagoknak, különösen a fejlődő ország tagoknak, és technikai segítséget nyújtsanak nekik kölcsönös megállapodás szerinti feltételek mellett:

11.3.1. szabályozó szervek vagy megfelelésértékelést végző szervezetek létrehozásával kapcsolatban; és

11.3.2. azokkal a módszerekkel kapcsolatban, amelyek leginkább alkalmasak arra, hogy megfeleljenek technikai szabályzatoknak.

11.4. A tagok, kérésre, megteszik a tőlük telhető összes ésszerű intézkedést annak érdekében, hogy tanácsot biztosítsanak a többi tagnak, különösen a fejlődő ország tagoknak, és hogy kölcsönös megállapodás szerinti feltételek mellett technikai segítséget nyújtsanak nekik a kérő tag területén elfogadott szabványoknak történő megfelelésértékelést végző szervezetek létesítése tekintetében.

11.5. Kérésre a tagok tanácsot adnak más tagoknak, különösen a fejlődő ország tagoknak, és kölcsönös megállapodás szerint feltételek mellett technikai segítséget nyújtanak olyan lépések vonatkozásában, amelyeket akkor kell tenniük termelőiknek, ha hozzá akarnak férni a megkeresett tag területén működő

kormányzatok vagy nem állami szervek által alkalmazott megfelelésértékelési rendszerekhez.

11.6. Kérésre azok a tagok, amelyek nemzetközi vagy regionális megfelelésértékelési rendszerek tagjai vagy résztvevői, tanácsot adnak a többi tagnak, különösen a fejlődő ország tagoknak, és kölcsönös megállapodás szerinti feltételek mellett technikai segítséget nyújtanak nekik olyan intézmények és jogi keretek létrehozása vonatkozásában, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy teljesítsék az ilyen rendszerekben való tagságból vagy részvételből származó kötelezettségeket.

11.7. Ha ilyen irányú kérést kapnak, a tagok ösztönzik a területükön működő megfelelésértékelést végző szervezeteket, amelyek tagjai vagy résztvevői nemzetközi vagy regionális megfelelésértékelési rendszereknek, hogy lássák el tanácsal a többi tagot, különösen a fejlődő ország tagokat, és figyelembe veszik ezek technikai segítségnyújtás iránti kéréseit olyan intézmények létesítése érdekében, amelyek a területükön működő illetékes szervezeteket képessé teszik, hogy elegendő legyenek a tagságból vagy részvételből eredő kötelezettségeknek.

11.8. A más tagok részére az 1-7. pontban foglaltak alapján történő tanácsadásban és technikai segítségnyújtásban a tagok előnyben részesítik a legkevésbé fejlett ország tagok szükségleteit.

12. cikk

Különleges és eltérő elbánás a fejlődő ország tagok részére

12.1. A tagok megkülönböztetett és kedvezőbb elbánást nyújtanak e Megállapodás fejlődő ország tagjainak az alábbi rendelkezéseknek, valamint e Megállapodás egyéb cikkei vonatkozó rendelkezéseinek útján.

12.2. A tagok különleges figyelmet szentelnek e Megállapodás fejlődő ország tagjainak jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos rendelkezéseinek, és figyelembe veszik a fejlődő ország tagok sajátos fejlesztési, pénzügyi és kereskedelmi szükségleteit e Megállapodás végrehajtásakor mind nemzeti szinten, mind e Megállapodás intézményes rendelkezéseinek működtetésében.

12.3. A tagok a technikai szabályzatok, szabványok és megfelelésértékelési rendszerek elkészítésénél és alkalmazásánál figyelembe veszik a fejlődő ország tagok sajátos fejlesztési, pénzügyi és kereskedelmi szükségleteit annak biztosítására, hogy ezek a technikai szabályzatok, szabványok és megfelelésértékelési eljárások ne képezzék a fejlődő ország tagokból származó export szükségtelen akadályait.

12.4. A tagok elismerik, hogy bár lehetnek nemzetközi szabványok, útmutatók vagy ajánlások, a fejlődő ország tagok a maguk sajátos technológiai és társadalmi-gazdasági körülményei között elfogadnak bizonyos olyan technikai szabályzatokat, szabványo-

kat és megfelelőségértékelési eljárásokat is, amelyek célja a fejlesztési szükségleteiknek megfelelő hazai technológiák és gyártási módszerek és folyamatok fenntartása. A tagországok ezért elismerik, hogy a fejlődő ország tagoktól nem várható el az olyan nemzetközi szabványoknak saját technikai szabályzatok vagy szabványok és ellenőrzési módszerek alapjaként történő alkalmazása, melyek nem felelnek meg fejlesztési, pénzügyi és kereskedelmi szükségleteiknek.

12.5. A tagok megteszik a tőlük telhető összes ésszerű intézkedést annak biztosítására, hogy a nemzetközi szabványalkotó szervezeteket és nemzetközi megfelelőségértékelési rendszereket úgy szervezzék meg és működtessék, hogy az megkönnyítse az összes tag illetékes szervezeteinek tevékeny és reprezentatív részvételét, figyelembe véve a fejlődő ország tagok sajátos problémáit.

12.6. A tagok megteszik a tőlük telhető összes ésszerű intézkedést annak biztosítására, hogy a nemzetközi szabványalkotó szervezetek a fejlődő ország tagok kérésére megvizsgálják a nemzetközi szabványok kidolgozásának lehetőségét olyan termékekre vonatkozóan, amelyek a fejlődő ország tagok számára különös érdeket képviselnek, és amennyiben ez megoldható, ki is dolgozzák azokat.

12.7. A tagok a 11. cikk rendelkezéseinek megfelelően technikai segítséget nyújtanak a fejlődő ország tagoknak annak biztosítására, hogy a technikai szabályzatok, szabványok és megfelelőségértékelési eljárások elkészítése és alkalmazása ne képezze a fejlődő ország tagokból származó export bővítésének és diverzifikálásának szükségtelen akadályát. E technikai segítségnyújtás feltételeinek meghatározásánál tekintetbe kell venni a kérelmező tag és különösen a legkevésbé fejlett ország tagok fejlettségi szintjét.

12.8. A tagok elismerik, hogy a fejlődő ország tagok sajátos problémákkal kerülhetnek szembe, köztük intézményi és infrastrukturális problémákkal a technikai szabályzatok, szabványok és megfelelőségértékelési eljárások kidolgozásában és alkalmazásában. Elismerik továbbá, hogy a fejlődő ország tagok sajátos fejlesztési és kereskedelmi szükségletei, valamint technológiai fejlettségi szintjük akadályozhatja őket abban, hogy teljes mértékben eleget tegyenek az e Megállapodásból eredő kötelezettségeiknek. A tagok ezért teljes mértékben figyelembe veszik ezt a tényt. Ennek megfelelően annak biztosítása céljából, hogy a fejlődő ország tagok eleget tudjanak tenni ezen Megállapodásnak, a Kereskedelem Technikai Akadályainak Bizottságát, amelyről a 13. cikk rendelkezik (e Megállapodásban a továbbiakban: bizottság) felruházzák azzal a joggal, hogy kérésre meghatározott időben korlátozott kivételeket engedélyezzen az e Megállapodás szerinti kötelezettségek egésze vagy egy része alól. Az ilyen kérelmek

elbírálásánál a bizottság figyelembe veszi a technikai szabályzatok, szabványok és megfelelőségértékelési eljárások elkészítésének és alkalmazásának terén mutatkozó sajátos problémákat, a fejlődő ország tag sajátos fejlesztési és kereskedelmi szükségleteit, valamint technológiai fejlettségi szintjét, amelyek csökkenthetik azt a képességét, hogy teljes mértékben teljesítse az e Megállapodás szerinti kötelezettségeit. A bizottság a legkevésbé fejlett ország tagok sajátos problémáira különös figyelmet fordít.

12.9. A konzultációk során a fejlett ország tagok szem előtt tartják azokat a különleges nehézségeket, amelyeket a fejlődő ország tagok tapasztalnak a szabványok, technikai szabályzatok és a megfelelőségértékelési eljárások kidolgozásánál és alkalmazásánál és attól a kívánságtól vezérelve, hogy segítséget nyújtsanak a fejlődő ország tagoknak ilyen irányú erőfeszítéseikben, a fejlett ország tagok figyelembe veszik azok sajátos szükségleteit a finanszírozás, a kereskedelem és a fejlesztés tekintetében.

12.10. A bizottság időszakonként megvizsgálja a különleges és eltérő elbánást, ahogyan azt e Megállapodás rögzíti, és amelyet a fejlődő ország tagoknak nyújtanak nemzeti és nemzetközi szinten.

INTÉZMÉNYEK, KONZULTÁCIÓK ÉS VITARENDEZÉS

13. cikk

A Kereskedelem Technikai Akadályainak Bizottsága

13.1. Ezennel létrejön a Kereskedelem Technikai Akadályainak Bizottsága, amely az egyes tagok képviselőiből áll. A bizottság maga választja meg saját elnökét, és szükség szerint - de évente legalább egyszer - tartja üléseit azzal a céllal, hogy alkalmat nyújtson a tagoknak az e Megállapodás működésével vagy céljainak előmozdításával összefüggő bármely ügyben történő konzultálásra, és hogy eljárjon e Megállapodás keretében, vagy a tagok által hozzá utalt ügyekben.

13.2. A bizottság munkacsoportokat vagy egyéb testületeket hoz létre szükség szerint, amelyek eleget tesznek a bizottság által e Megállapodás vonatkozó rendelkezéseivel összhangban rájuk ruházott feladatoknak.

13.3. Egyetértés van arról, hogy el kell kerülni a szükségtelen párhuzamosságot e Megállapodás keretében és a kormányok által más technikai szervezetekben végzett tevékenység között. A bizottság megvizsgálja ezt a problémát azzal a céllal, hogy a lehető legkisebbre csökkentse az ilyen párhuzamosságokat.

14. cikk

Konzultáció és vitarendezés

14.1. Az e Megállapodás működését érintő bármilyen üggyel kapcsolatos konzultációk és vitarendezések a Vitarendezési Tes-

tület égisze alatt és - a szükséges változtatásokkal - az 1994. évi GATT-nak a Vitarendezési Egyetértéssel kiegészített és értelmezett XXII. és XXIII. cikke rendelkezései szerint folynak.

14.2. A vitában részes bármelyik Fél vitaindító kérésére vagy saját kezdeményezéséből egy vizsgálócsoporthoz technikai szakértői csoportot hozhat létre, amely technikai jellegű, részletes szakértői vizsgálódást igénylő kérdésekben nyújt segítséget.

14.3. A technikai szakértői csoport a 2. melléklet rendelkezései alapján működik.

14.4. A fent leírt vitarendezési rendelkezéseket olyan esetekben lehet igénybe venni, amikor egy tag úgy találja, hogy egy másik tag nem ért el kielégítő eredményeket a 3., 4., 7., 8. és 9. cikk alapján, s ezért ez kereskedelmi érdekeit jelentősen befolyásolja. Ilyen vonatkozásban ezeknek az eredményeknek egyenértékűeknek kell lenniük azzal, mintha a szóban forgó szervezet is tag lenne.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

15. cikk

Záró rendelkezések

Fenntartások

15.1. Nem jegyezhetők be fenntartások e Megállapodás egyetlen rendelkezésével kapcsolatban sem a többi tag egyetértése nélkül.

Felülvizsgálat

15.2. Minden egyes tag közvetlenül azon időpont után, amikor a WTO-egyezmény rá nézve hatályba lép, tájékoztatja a bizottságot azon intézkedéseiről, amelyek e Megállapodás végrehajtásának és működtetésének biztosítása érdekében már érvényben vannak, illetve amelyeket hozni fog. A továbbiakban az ilyen intézkedésekben történő változást szintén be kell jelenteni a bizottságnak.

15.3. A bizottság évente felülvizsgálja e Megállapodás végrehajtását és működését, figyelembe véve annak céljait.

15.4. Legkésőbb a WTO-egyezmény hatálybalépésétől számított harmadik év végén és azt követően minden hároméves időszak végén a bizottság felülvizsgálja e Megállapodás működését és végrehajtását, beleértve az átláthatóságra vonatkozó rendelkezéseket is, azzal a céllal, hogy a 12. cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül kiigazításokat javasoljon az e Megállapodásban foglalt jogokban és kötelezettségekben, ha ez szükséges a kölcsönös gazdasági előnyök, valamint a jogok és kötelezettségek egyensúlyának biztosítása érdekében. Tekintettel többek között a Megállapodás végrehajtása során nyert tapasztalatokra, a bizottság szükség szerint javaslatot tesz az Árukereskedelmi Tanácsnak e Megállapodás szövegének módosítására.

Mellékletek

15.5. A csatolt mellékletek e Megállapodás szerves részét képezik.

1. MELLÉKLET

FOGALMAK ÉS MEGHATÁROZÁSOK E MEGÁLLAPODÁS ALKALMAZÁSÁBAN

Az A Szabványosítással és a kapcsolódó tevékenységekkel összefüggő általános kifejezések és értelmezések című 2. sz. ISO/IEC útmutató 1991. évi hatodik kiadásában megadott kifejezéseknek, amennyiben e Megállapodásban előfordulnak, azonos a jelentésük azzal, amelyet a fent említett útmutató meghatározásaiban megad, figyelembe véve, hogy a szolgáltatások nem tartoznak e Megállapodás hatálya alá. E Megállapodás alkalmazásában azonban a következő meghatározások használandók:

1. Technikai szabályzat

Olyan okmány, amely meghatározza a termék jellemző ismertetőjegyeit vagy vonatkozó feldolgozási eljárásait és gyártási módszereit, beleértve az alkalmazandó adminisztratív rendelkezéseket, amelyek teljesítése kötelező. Tartalmazhat, vagy kizárólag foglalkozhat termékre, feldolgozási eljárásra vagy gyártási módszerre alkalmazandó terminológiával, jelképekkel, csomagolással, jelöléssel vagy címkézéssel.

Magyarázó megjegyzés

A 2. sz. ISO/IEC útmutatóban található meghatározás önmagában nem teljes, hanem az úgynevezett „építőköcka” rendszeren alapul.

2. Szabvány

Olyan okmány, amelyet egy elismert szervezet fogadott el és amelyet általános és ismételt használatra jóváhagyott; és amely termékre vagy kapcsolódó feldolgozási eljárásokra és gyártási módszerekre vonatkozó szabályokat, iránymutatásokat vagy jellemző ismertetőjegyeket határoz meg, amelyek teljesítése nem kötelező. Tartalmazhat többek között vagy részletesen termékre, feldolgozási eljárásra vagy gyártási módszerre alkalmazandó terminológiát, jelképeket, csomagolást, jelölést vagy címkézést.

Magyarázó megjegyzés

A kifejezések a 2. sz. ISO/IEC útmutatóban meghatározott módon termékekre, feldolgozási eljárásokra és szolgáltatásokra vonatkoznak. E Megállapodás csak termékekre vagy feldolgozási eljárásokra és gyártási módszerekre vonatkozó technikai szabályzatokkal, szabványokkal és megfelelőségértékelési eljárásokkal foglalkozik. A szabványok a 2. sz. ISO/IEC útmutató meghatározása szerint lehetnek kötelezőek vagy önként vállaltak. E Megállapodás alkalmazásában a szabvány önkéntes, a technikai szabályzat pedig kötelező érvényű okmányként van meghatározva. A nemzetközi szabványalkotó közösség által elkészített szabványok konszenzuson alapulnak. E Megállapodás hatálya alá olyan okmányok is tartoznak, amelyek nem alapulnak konszenzuson.

3. Megfelelőségértékelési eljárások

Bármely eljárás, melyet közvetlenül vagy közvetve arra használnak, hogy megállapítsák, hogy a technikai szabályzatokban és szabványokban előírt vonatkozó követelmények teljesülnek-e.

Magyarázó megjegyzés

A megfelelőségértékelési eljárások közé tartoznak többek között a mintavételi, tesztelési, vizsgálati eljárások; a megfelelés értékelése, igazolása és tanúsítása; a regisztráció, akkreditáció, jóváhagyás, valamint ezek kombinációi.

4. Nemzetközi szervezet vagy rendszer

Olyan szervezet vagy rendszer, amely legalább az e Megállapodásban részt vevő összes tag megfelelő szervezetei számára nyitva áll.

5. Regionális szervezet vagy rendszer

Olyan szervezet vagy rendszer, amely csak bizonyos tagok illetékes szervezetei számára áll nyitva.

6. Központi kormány szerv

A központi kormány, annak minisztériumai és annak szervezeti egységei és minden olyan szervezet, amely a kérdéses tevékenység tekintetében a központi kormány felügyelete alá tartozik.

Magyarázó megjegyzés

Az Európai Községek esetében a központi kormány szervekre vonatkozó rendelkezések alkalmazandók. Azonban az Európai Községeken belül létrehozhatnak regionális szervezeteket vagy megfelelőségértékelési rendszereket és azok ilyen esetekben az e Megállapodás regionális megfelelőségértékelést végző szervezeteire vagy rendszereire vonatkozó rendelkezései alá tartoznak.

7. Helyhatósági szerv

A központi kormányzattól eltérő kormányzatok (pl. egy szövetségi állam tagjai, tartományok, landok, kantonok, községek stb.); ezek minisztériumai vagy szervezeti egységei és minden olyan szervezet, amely a kérdéses tevékenység tekintetében az ilyen kormányzat felügyelete alá tartozik.

8. Nem állami szerv

Nem központi kormány szerv vagy helyhatósági szerv, beleértve azon nem állami szervezetet, amelyeknek törvényes joguk van egy technikai szabályzat érvényesítésére.

2. MELLÉKLET

TECHNIKAI SZAKÉRTŐI CSOPORTOK

Az alábbi eljárások alkalmazandók a 14. cikk rendelkezéseinek megfelelően létrehozott technikai szakértői csoportra.

1. A technikai szakértői csoportok a vizsgálócsoport hatáskörébe tartoznak. Feladat- és jogkörleírásuk és részletes munkamódszerük felől a vizsgálócsoport dönt, s a technikai szakértői csoport beszámol a vizsgálócsoportnak.
2. A technikai szakértői csoportokban való részvétel olyan személyekre korlátozódik, akik a szóban forgó területen szakértelemmel és szakmai tapasztalattal rendelkeznek.
3. Azon felek állampolgárai, amelyek a vita részesei, nem lehetnek a technikai szakértői csoport tagjai a vitában részes felek közös egyetértése nélkül, kivéve olyan rendkívüli körülményeket, mikor a vizsgálócsoport úgy ítéli meg, hogy a speciális tudományos szakértelem iránti igény más módon nem teljesíthető. A vitában részes felek kormánytisztviselői nem lehetnek a technikai szakértői csoport tagjai. A technikai szakértői csoportok tagjai egyéni minőségükben tevékenykednek és nem mint kormánytisztviselők vagy mint bármely szervezet képviselői. Ezért a kormányok vagy szervezetek nem adhatnak nekik utasításokat a technikai szakértői csoport elé kerülő ügyekre vonatkozóan.
4. A technikai szakértői csoportok konzultálhatnak és információt, valamint technikai tanácsokat szerezhetnek be bármely általuk megfelelőnek ítélt forrásból. Mielőtt a technikai szakértői csoport ilyen információt vagy technikai tanácsot tartalmazó forráshoz fordul valamely tag fennhatóságán belül, tájékoztatja erről az adott tag kormányát. A technikai szakértői csoport kérésére, az általa szükségesnek és megfelelőnek ítélt információk tekintetében minden tag haladéktalanul és teljes körűen válaszol.
5. A vitában részes felek hozzáférhetnek a technikai szakértői csoport számára megadott minden vonatkozó információhoz, ha az nem bizalmas természetű. A technikai szakértői csoport számára átadott bizalmas természetű információt nem lehet kiadni az azt nyújtó kormány, szervezet vagy személy formális felhatalmazása nélkül. Ha a technikai szakértői csoporttól ilyen információt kérnek, de az ezek nyújtására nem kap felhatalmazást, akkor az ezen információt nyújtó kormány, szervezet vagy személy ezen információkról egy nem bizalmas jellegű összefoglalást ad.
6. A technikai szakértői csoport az érintett tagok részére jelentéstervezetet küld azzal a céllal, hogy ezen tagok észrevételeit megszerezze, és szükség esetén figyelembe vegye azokat a végleges jelentés elkészítésénél, melyet a vizsgálócsoporthoz való benyújtáskor szintén megküld az érintett tagoknak.

3. MELLÉKLET

A SZABVÁNYOK ELKÉSZÍTÉSÉRE, ELFOGADÁSÁRA ÉS ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ HELYES GYAKORLAT KÓDEXE**Általános rendelkezések**

A. E kódex céljaira az e Megállapodás 1. mellékletében megadott meghatározások alkalmazandók.

B. Ezen kódex a WTO bármely tagja területén működő bármely szabványalkotó szervezet számára – legyen az központi kormány szerv, helyhatósági szerv vagy nem állami szerv –, bármely kormányzati regionális szabványalkotó szervezet, melynek egy vagy több tagja a WTO-nak is tagja, és bármely nem állami regionális szabványalkotó szervezet részére, melynek egy vagy több tagja WTO tag területén működik (e kódexben a továbbiakban együttesen: szabványalkotó szervezetek, egyedileg a szabványalkotó szervezet) nyitva áll az elfogadásra.

C. Azon szabványalkotó szervezetek, amelyek csatlakoztak a kódexhez vagy visszaléptek attól, ezt a lépést bejelentik a genfi ISO/IEC Információs Központnak. A bejelentés tartalmazza az érintett szervezet nevét és címét, ezen kívül jelenlegi, illetve jövőbeni szabványalkotói tevékenységének területét. A bejelentés akár közvetlenül az ISO/IEC Információs Központba is küldhető, vagy az ISO/IEC nemzeti tagszervezetén, de amennyire ez lehetséges inkább az ISONET illetékes nemzeti tagján vagy nemzetközi társult szervezetén keresztül történik, ahogyan az helyénvaló.

Anyagi rendelkezések

D. Szabványok tekintetében a szabványalkotó szervezet egy másik WTO tag területéről származó áru számára nem kevésbé kedvező elbánást biztosít, mint amelyet hazai eredetű vagy bármely más országból származó hasonló termékek részére megad.

E. A szabványalkotó szervezet biztosítja, hogy szabványokat nem készít el, fogad el vagy alkalmaz olyan célból vagy hatással, hogy a nemzetközi kereskedelem szükségtelen akadályát képezzék.

F. Ahol nemzetközi szabványok léteznek, vagy kidolgozásuk befejezése küszöbön áll, a szabványalkotó szervezet ezeket vagy vonatkozó részeit az általuk kidolgozott szabványok alapján tekinti, kivéve ahol az ilyen nemzetközi szabványok vagy vonatkozó részeik hatástalanok vagy nem megfelelőek, például a védelem elégtelen szintje, alapvető éghajlati vagy földrajzi tényezők vagy alapvető technológiai problémák miatt.

G. Abból a célból, hogy olyan széles alapon hangolják össze a szabványokat, amennyire csak lehetséges, a szabványalkotó szervezet megfelelő módon, erőforrásai adta lehetőségein belül, teljes mértékben részt vesz azon nemzetközi szabványoknak az illetékes nemzetközi szabványalkotó szervezetek által történő elkészítésében, amelyek olyan ügyre vonatkoznak, amelyre már szabványokat elfogadott, vagy elfogadni készül. Egy tag területén működő szabványalkotó szervezetek számára a részvétel egy adott nemzetközi szabványalkotói tevékenységben, amikor csak lehetséges, egyetlen olyan küldöttségen keresztül történik, amely képviseli az összes olyan szabványalkotó szervezetet, amely szabványokat fogadott el, vagy készül elfogadni a nemzetközi szabványalkotói tevékenység tárgyát képező ügyben.

H. Egy tag területén működő szabványalkotó szervezet minden erőfeszítést megtesz, hogy elkerülje a párhuzamosságot vagy átfedést más, a nemzeti területen működő vagy illetékes nemzetközi vagy regionális szabványalkotó szervezetek munkájával. Szintén minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy nemzeti konszenzusra jussanak az általuk kidolgozott szabványok tekintetében. Ehhez hasonlóan a regionális szabványalkotó szervezet is megtesz minden erőfeszítést, hogy elkerülje a párhuzamosságot vagy átfedést az illetékes nemzetközi szabványalkotó szervezet munkájával.

I. Szükség esetén a szabványalkotó szervezet a termékkel szemben támasztott követelményekre épülő szabványokat inkább funkcionálisan, mintsem a konstrukciós vagy leíró jellemzői alapján határozza meg.

J. Legalább hathavonta a szabványalkotó szervezet munkaprogramot jelentet meg, amely tartalmazza nevét és címét, valamint a jelenleg elkészítés alatt álló és a megelőző időszakban általa elfogadott szabványokat. A szabvány elkészítési szakasza a kialakításáról szóló döntés pillanatától annak elfogadásáig tart. Az adott szabványtervezetek címeit kérésre közzé kell tenni angolul, franciául vagy spanyolul. A munkaprogram meglétéről szóló értesítést a szabványalkotói tevékenységekről szóló nemzeti - vagy az adott esettől függően regionális - kiadványokban közzé teszik.

A munkaprogram minden egyes szabványra megadja - a vonatkozó ISONET szabály szerint - az adott ügy osztályozását, a szabvány kidolgozásának eddig megvalósult szintjét és utalást az alapul vett bármely nemzetközi szabványra. Legkésőbb munkaprogramjának közzétételekor a szabványalkotó szervezet tájékoztatja ennek létezéséről a genfi ISO/IEC Információs Központot.

A bejelentés tartalmazza a szabványalkotó szervezet nevét és címét, annak a kiadványnak nevét és kiadását, amelyben a munkaprogramot közzétették, az időszakot, amelyre a munkaprogram vonatkozik, az árát (ha kérnek érte), és azt, hogy hol és hogyan szerezhető be. A bejelentés közvetlenül az ISO/IEC Információs Központba is küldhető, vagy inkább az ISONET illetékes nemzeti tagján vagy nemzetközi társult szervezetén keresztül történik.

K. Az ISO/IEC nemzeti tagja minden erőfeszítést megtesz, hogy az ISONET tagjává váljon, vagy hogy tagnak jelöljön egy másik szervezetet, valamint hogy szert tegyen a legmagasabb szintű tagsági típusra, mely ISONET-tag számára lehetséges. A többi szabványalkotó szervezet minden erőfeszítést megtesz, hogy társuljon az ISONET-taggal.

L. Egy szabvány elfogadása előtt a szabványalkotó szervezet legalább 60 napot bocsát rendelkezésre a WTO tagok területén működő érdekelt feleknek, hogy megtegyék észrevételeiket a szabványtervezetre vonatkozólag. Ez az időszak azonban lerövidíthető, ha sürgős biztonsági, egészségügyi vagy környezeti problémák merülnek fel vagy felmerülésük fenyeget. Az észrevételek benyújtására nyitva álló időszak kezdeténél nem később, a szabványalkotó szervezet értesítést tesz közzé az észrevételek benyújtására nyitva álló időszakra vonatkozólag a j) pontban meghatározott kiadványban. Ezen bejelentés – amennyire lehetséges – tartalmazza azt, hogy a szabványtervezet eltér-e a vonatkozó nemzetközi szabványoktól.

M. A WTO egy tagjának területén működő bármely érdekelt Fél kérésére a szabványalkotó szervezet haladéktalanul rendelkezésre bocsátja azon szabványtervezet szövegét vagy gondoskodik annak rendelkezésre bocsátásáról, amelyet észrevételezésre nyújtott be. Az ezen szolgáltatásért felszámított bármely díj, a kézbesítés tényleges költségeit leszámítva, azonos a hazai és külföldi felek esetében.

N. A szabványalkotó szervezet a szabvány kidolgozásának további szakaszai során figyelembe veszi az észrevételezési időszak alatt beérkezett észrevételeket. Olyan észrevételekre, amelyek azon szabványalkotó szervezeteken keresztül érkeztek, amelyek elfogadták a helyes gyakorlat kódexét, kérésre a lehető leggyorsabban kell válaszolni. A válasz tartalmazza azt, hogy miért van szükség a vonatkozó nemzetközi szabványoktól való eltérésre.

O. Ha a szabványt elfogadták, azt azonnal nyilvánosságra kell hozni.

P. Egy WTO tag területén működő bármely érintett Fél kérésére a szabványalkotó szervezet haladéktalanul rendelkezésre bocsátja legutóbbi munkaprogramja vagy az általa létrehozott szabvány szövegét, vagy gondoskodik rendelkezésre bocsátásáról. Az ezen szolgáltatásért felszámított bármely díj a kézbesítés tényleges költségeit leszámítva azonos a hazai és külföldi felek esetében.

Q. A szabványalkotó szervezet méltányosan megfontolja az olyan konzultációk lehetőségét és megfelelő lehetőséget biztosít ezekre, amelyek tárgya a helyes gyakorlat kódexét elfogadó szabványalkotó szervezetek által ezen kódex működésére vonatkozólag tett bejelentés. A szabványalkotó szervezet minden objektív erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy minden panasza megoldást találjon.